

PAS-bureau

Gebiedsrapportage 2017

Natura 2000 gebied nr. 55

Aamsveen

Binnen het Programma Aanpak Stikstof staat het uitvoeren van de geplande bron- en herstelmaatregelen en het blijvend dalen van het stikstofdepositie centraal. Daarmee wordt verdere achteruitgang van de stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden van soorten voorkomen en worden de wettelijk vastgestelde natuurdoelen (op termijn) gehaald. Dit maakt het mogelijk om economische ontwikkeling te faciliteren door het uitgeven van depositieruimte.

Deze gebiedsrapportage brengt op gebiedsniveau in beeld of de omvang en kwaliteit van de voor stikstofgevoelige habitattypen (en leefgebieden van soorten) in overeenstemming is met de uitgangspunten van het Programma Aanpak Stikstof. Ook wordt inzichtelijk gemaakt hoe de stikstofdepositie zich in ruimte en tijd ontwikkelt en of de uitvoering van de herstelmaatregelen verloopt zoals in PAS-gebiedsanalyses is vastgelegd. De gebiedsrapportage bestaat uit de volgende hoofdstukken:

1. Beschermde habitattypen en leefgebieden
2. Herstelmaatregelen (brongegevens en voortgang)
3. Veldbezoek
4. Ontwikkeling van de stikstofdepositie
5. Stikstofoverbelasting per habitat
6. Benutting van de depositieruimte

Voor elk onderdeel is de meeste recente informatie weergegeven die, passen binnen het monitoringproces, beschikbaar was op 31 december 2017. De inwinning van de gegevens vond op verschillende data plaats. Per onderdeel is aangegeven van welk moment in de tijd de gegevens afkomstig zijn. Eind 2017 zijn over de ontwikkeling van de kwaliteit en omvang van beschermde stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden beperkt gegevens beschikbaar. Dit is conform het PAS-monitoringsplan. Veranderingen in ecologische en hydrologische processen, die door de uitvoering van herstelmaatregelen op gebiedsniveau in gang worden gezet en met natuurmonitoring in beeld worden gebracht, vergen tijd. De komende jaren zal een steeds uitgebreider beeld gegeven kunnen worden van de effecten van de PAS-herstelmaatregelen en de ontwikkeling en kwaliteit van de stikstofgevoelige habitats.

1 Beschermde habitattypen en leefgebieden

De PAS-monitoring heeft betrekking op de kwaliteit en het oppervlakte van beschermde stikstofgevoelige habitattypen en op stikstofgevoelige leefgebieden van soorten in het PAS- Natura 2000-gebied (verder PAS-gebied). De in dit hoofdstuk gepresenteerde gegevens zijn gebaseerd op AERIUS Monitor 2016L.

1.1 Ligging habitattypen

Een kaart met de ligging van de relevante habitattypen en leefgebieden van VHR-soorten binnen het PAS-gebied is te vinden in de bijlage. Zie de kaart 'Ligging Habitattypen'.

1.2 Omvang en doelstelling habitattypen

In de bijbehorende tabel 'Relevante habitattypen' is per habitatype aangegeven welke instandhoudingsdoelstelling er voor geldt: behoud of verbetering. Dit is geformuleerd voor zowel de kwaliteit als voor de oppervlakte van het desbetreffende habitatype. Ook is aangegeven wat het ecologisch oordeel hiervoor is. Het ecologisch oordeel laat zien of voor het habitatype verwacht mag worden dat de natuurwaarden behouden (of op termijn verbeterd) kunnen worden bij de berekende ontwikkeling van de stikstofdepositie in combinatie met de geplande herstelmaatregelen. De oordelen 1a en 1b houden in dat er wetenschappelijk gezien geen twijfel is dat de instandhoudingsdoelen op termijn gehaald kunnen worden. Als verbetering van de kwaliteit of uitbreiding van de oppervlakte een doelstelling is, zal die bij oordeel 1a in het eerste tijdvak aanvangen en bij 1b in het tweede of derde tijdvak. Voor een volledige begripsomschrijving van het ecologisch oordeel zie de AERIUS-leeswijzer gebiedssamenvatting: <https://www.aerius.nl/nl/publicaties/handleidingen-en-leeswijzers>

In de tabel staan ook de oppervlaktes per habitatype aangegeven. Het oppervlak is berekend door het oppervlak van het ingetekende habitatgebied te vermenigvuldigen met de mate waarin het habitatype binnen het gebied voorkomt (het bedekkingspercentage). Zie de tabel 'Relevante habitattypen' in de bijlage.

1.3 Leefgebieden van aangewezen soorten

In dit gebied komen geen aangewezen soorten voor die afhankelijk zijn van stikstofgevoelige leefgebieden (habitattypen en/of aanvullende leefgebieden) binnen het gebied.

2 Natuurherstelmaatregelen

De tabel 'Herstelmaatregelen' geeft aan welke ecologisch herstelmaatregelen er in de eerste PAS periode (2015 t/m 2021) uitgevoerd worden om verslechtering te voorkomen en (op termijn) de doelstellingen voor de relevante habitats en leefgebieden te realiseren. De tabel bevat alle ecologische herstelmaatregelen die voor dit PAS-gebied zijn opgenomen in de bijbehorende PAS-Gebiedsanalyse 2017. Uitleg over de verwachte effecten van de herstelmaatregelen is terug te vinden in de gebiedsanalyse.

Over de uitvoering van de natuurherstelmaatregelen zijn door het bevoegd bestuursorgaan afspraken gemaakt met de betrokken waterschappen, terreinbeherende organisaties en particulieren. Zie de tabel 'Herstelmaatregelen' in de bijlage.

2.1 Voortgang uitvoering herstelmaatregelen

De tabel 'Voortgang herstelmaatregelen' geeft inzicht in de voortgang van de uitvoering van ecologische herstelmaatregelen. De peildatum van de hier gepresenteerde gegevens is 31 maart 2017. De voortgang is uitgevraagd over de maatregelen die zijn opgenomen in de AERIUS Monitor M16, omdat AERIUS Monitor M16L op dat moment nog niet beschikbaar was. Hierdoor kunnen er kleine afwijkingen bestaan tussen de maatregelen die opgenomen zijn in de voorgaande tabel 'Herstelmaatregelen' en in de tabel 'Voortgang herstelmaatregelen'. In een volgende ronde van de voortgangsmonitoring worden deze afwijkingen bijgesteld.

Per maatregel is in de tabel weergegeven wanneer de uitvoering van de maatregelen afgerond dient te zijn en wat de voortgang is. Daarnaast is per maatregel een prognose afgegeven over het gereedkomen van de uitvoering binnen de gestelde termijn. Om goed vinger aan de pols te kunnen houden met betrekking tot de voortgang, is de uitvoering opgeknipt in processtappen. Voor alle processtappen is de voortgangstatus zichtbaar in de tabel. Er worden acht processtappen onderscheiden: 1) beschikbaar maken financiering; 2) beschikbaar maken van de grond (overeenkomst, aankoop, afkoop pacht, onteigening); 3) formele besluitvorming (inpassingsplan, bestemmingsplan, peilbesluit); 4) vergunningen; 5) inhoudelijke voorbereiding; 6) praktische voorbereiding; 7) fysieke uitvoering; 8) gereed verklaren. Het is belangrijk op te merken dat niet alle processtappen voor elke maatregel van toepassing zijn. Zo worden bijvoorbeeld veel maatregelen in bestaande natuurgebieden uitgevoerd. De

processtap 'Beschikbaar maken van de grond' is dan niet aan de orde.

Voor maatregelen waarvoor al gestart is met de uitvoering in het veld is in 'percentage voortgang' weergegeven welk deel van de uitvoering gerealiseerd is. Niet voor elk type herstelmaatregel kan tussentijds een indicatie van de vordering in het veld gegeven worden. Voor sommige herstelmaatregelen, zoals bijvoorbeeld het opzetten van het grondwaterpeil, geldt dat er in de uitvoering van de maatregel geen stappen zijn tussen 0% gerealiseerd en 100% gerealiseerd. Zie de tabel 'Voortgang herstelmaatregelen' in de bijlage.

2.2 Knelpunten

Voor herstelmaatregelen waarvan de tijdige uitvoering onder druk staat of waarbij de prognose is dat de herstelmaatregel niet tijdig wordt uitgevoerd, zijn knelpunten benoemd. Knelpunten kunnen betrekking hebben op een specifieke processtap of algemeen van aard zijn.

In dit PAS-gebied waren knelpunten in de uitvoering van herstelmaatregelen niet aan de orde op peildatum 31-3-2017.

3 Veldbezoek

Onderdeel van de PAS-monitoring is een jaarlijks veldbezoek in elk PAS-gebied. Het veldbezoek bestaat uit een visuele inspectie van geselecteerde locaties door medewerkers van het verantwoordelijke bestuursorgaan voor het beheerplan van het Natura 2000-gebied (meestal provincie) en de terreinbeheerder(s). Tijdens de inspectie wordt op basis van een standaardvragenlijst gekeken naar indicaties voor ontwikkelingen in de stikstofgevoelige habitattypen en leefgebieden van soorten. Het gaat om visuele waarnemingen van de natuurkwaliteit en niet om gerichte metingen. De resultaten van het veldbezoek worden door het bevoegd gezag en de beheerder gezamenlijk vastgelegd in een verslag en ondertekend. In 2017 is er in dit PAS-gebied een veldbezoek verricht. Er zijn daarbij geen onverwachte ontwikkelingen geconstateerd, die mogelijk (op termijn) aanleiding geven tot heroverweging van de PAS-gebiedsanalyse.

4 Ontwikkeling van de stikstofdepositie

In dit deel van de gebiedsrapportage wordt inzichtelijk gemaakt wat de ontwikkeling is van de stikstofdepositie in het gebied over de tijd. Deze informatie is gebaseerd op modelberekeningen van AERIUS Monitor 2016L.

De staafdiagrammen 'Ontwikkeling van de stikstofdepositie' tonen de gemiddelde depositie op alle relevante habitats binnen het gebied in 2014, 2015, 2020 en 2030. Dit zijn de jaren waarvoor deze rekenresultaten beschikbaar zijn. Zie de diagrammen 'Ontwikkeling van de stikstofdepositie'.

4.1 Ruimtelijke verdeling van de depositie

De kaarten 'Ruimtelijke verdeling depositie' tonen de ruimtelijke verdeling van de depositie op relevante habitats en N-gevoelige leefgebiedtypen. De eerste kaart toont de verdeling van de depositie voor het jaar 2014. De kaarten daaronder tonen deze verdeling voor de jaren 2020 en 2030. Zie de kaarten 'Ruimtelijke verdeling depositie'.

4.2 Depositie per habitat

Tabel 'Depositie per habitat- en leefgebiedtype' toont de gemiddelde depositie per habitat- en leefgebiedtype voor de jaren 2014, 2015, 2020 en 2030. De kolommen met percentielen geven een indicatie van hoeveel stikstofdepositie er plaatsvindt op het overgrote deel (80%) van het habitat. Met andere woorden: voor 80% van het oppervlak van het desbetreffende habitat geldt een stikstofdepositie die tussen de weergegeven waarden ligt. Zie de tabel 'Depositie per habitatype'.

4.2.1 Depositiedaling

Bijgaande kaarten en tabel tonen in welke mate de stikstofdepositie in 2020 en 2030 daalt ten opzichte van het jaar 2014. In de tabel is ook de depositiedaling in 2015 ten opzichte van 2014 opgenomen. Zie de kaarten 'Depositiedaling' en de tabel 'Depositiedaling per habitatype' in de bijlage.

5 Stikstofoverbelasting per habitat

In de tabel 'Stikstofoverbelasting per habitat- en leefgebiedtype' is per relevant habitat aangegeven in hoeverre er sprake is van overbelasting door stikstof in 2014, 2015, 2020 en 2030. De gepresenteerde informatie is gebaseerd op modelberekeningen van AERIUS Monitor 2016L. Zie tabel 'Stikstofoverbelasting per habitat- en leefgebiedtype'.

5.1 Ruimtelijk beeld van de stikstofoverbelasting

De kaarten 'Ruimtelijk beeld van de stikstofoverbelasting' geven weer in welke mate het gebied te maken heeft met overbelasting in het referentiejaar 2014, in 2020 en in 2030, gebaseerd op de mate van overschrijding van de kritische depositiewaarde op relevante habitats. Zie kaarten 'Ruimtelijk beeld van de stikstofoverbelasting'.

6 Benutting van de depositieruimte

Dit hoofdstuk geeft een beeld van de benuttingsgraad van de ruimte voor economische ontwikkeling. Door de depositiedaling en de generieke bronmaatregelen in combinatie met de uitvoering van herstelmaatregelen komt depositieruimte beschikbaar voor de groei van bestaande economische activiteiten en voor nieuwe economische ontwikkelingen. Een deel van de depositieruimte is gereserveerd voor autonome ontwikkelingen (bijvoorbeeld gekoppeld aan bevolkingsgroei). Een deel is gereserveerd voor projecten met een klein effect op stikstofgevoelige natuurgebieden waarvoor geen vergunning nodig is en een melding volstaat. Een deel is gereserveerd voor projecten van nationaal en provinciaal maatschappelijke belang (prioritaire projecten). En een deel is gereserveerd voor vergunningsplichtige activiteiten van overheden en ondernemers. De beschikbare ontwikkelingsruimte in de eerste zesjarige PAS-periode is verdeeld over twee periodes van ieder drie jaar. Na drie jaar komt er opnieuw ontwikkelingsruimte beschikbaar, als uit de monitoring blijkt dat dit nog steeds verantwoord is met oog op de te behalen natuurdoelen.

De figuur 'Benuttingsgraad depositieruimte' laat zien in welke mate de voor de verschillende onderdelen beschikbare depositieruimte benut is na het eerste jaar PAS, op peildatum 12 september 2017. De benuttingsgraad is gebaseerd op de beschikbaar gestelde ontwikkelingsruimte zoals vastgelegd in AERIUS Monitor 2016L. De totale hoeveelheid depositieruimte die voor elk van de onderdelen (prioritaire projecten, vergunningen en meldingen) de eerste drie jaar beschikbaar is (tot 1 juli 2018) is op 100% gesteld. Autonome ontwikkeling is in de figuur niet opgenomen. De weergegeven percentages gelden voor het hele PAS-gebied in totaal, en geven geen inzicht in de verschillen in benuttingsgraad binnen een PAS-gebied.

De figuur is een momentopname. Er kunnen dagelijks vergunningen worden verleend en meldingen worden gedaan. Hierdoor zal de benuttingsgraad op het moment van publicatie van deze rapportage afwijken van de hier getoonde cijfers. Zie de figuur 'Benuttingsgraad depositieruimte' in de bijlage.

Relevante habitattypen

Habitat		Ecologisch oordeel	Relevant (ingetekend)	Relevant (gekarteed)	Doelstelling oppervlakte	Doelstelling kwaliteit
H4030	Droge heiden	1a	< 1,0 ha	< 1,0 ha	Behoud	Behoud
H6410	Blauwgraslanden	1b	< 1,0 ha	< 1,0 ha	Behoud	Behoud
H7150	Pioniervegetaties met snavelbiezen	1a	< 1,0 ha	< 1,0 ha	Behoud	Behoud
H9120	Beuken-eikenbossen met hulst	1b	< 1,0 ha	< 1,0 ha	Behoud	Behoud
H3130	Zwakgebufferde vennen	1b	< 1,0 ha	< 1,0 ha	Behoud	Behoud
H7120	Herstellende hoogvenen	1b	47,1 ha	44,6 ha	Vermindering	Verbetering
H4010A	Vochtige heiden (hogere zandgronden)	1a	< 1,0 ha	< 1,0 ha	Behoud	Behoud
H6230	Heischrale graslanden	1b	< 1,0 ha	< 1,0 ha	Behoud	Behoud
H7110A	Actieve hoogvenen (hoogveenlandschap)	1a	< 1,0 ha	< 1,0 ha	Verbetering	Verbetering
H91EoC	Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	1b	3,0 ha	2,9 ha	Verbetering	Verbetering

Leefgebieden van aangewezen soorten

In dit gebied komen geen soorten voor die afhankelijk zijn van stikstofgevoelige habitattypen binnen het gebied.

Herstelmaatregelen

Kaart	Maatregel	Ten behoeve van	Potentiële effectiviteit *	Respons-tijd (jaar) **	Opp./lengte maatregel	Frequentie uitvoering per (1e, 2e of 3e) tijdvak ***
	Mo4 Inmeten Glanerbeek en drie zijsloten westzijde om mogelijkheden voor verondiepen (zij) waterlopen te onderzoeken	H4010A Vochtige heiden (hogere zandgronden)	-	-	2 km	Eenmalig (1)
		H6410 Blauwgraslanden	-	-		
		H6230 Heischrale graslanden	-	-		
		H7150 Pioniervegetaties met snavelbiezen	-	-		
		H91EoC Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	-	-		
	Mo4 Inmeten Glanerbeek en drie zijsloten westzijde om mogelijkheden voor verondiepen (zij) waterlopen te onderzoeken	H6410 Blauwgraslanden	-	-	2 km	Eenmalig (1)
		H4010A Vochtige heiden (hogere zandgronden)	-	-		
		H6230 Heischrale graslanden	-	-		
		H7150 Pioniervegetaties met snavelbiezen	-	-		
		H91EoC Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	-	-		
2	Mo5 Detailmaatregelen hoogveen: o.a. lekkende compartimenten herstellen, afronden compartimentering, peilfluctuaties verminderen, aanwezige detailontwatering dempen	H7120 Herstellende hoogvenen	● ● ●	1 - 5	44,5 ha	Eenmalig (1)
3	Mo6 Verwerven en vernatten percelen westzijde	H6410 Blauwgraslanden	● ● ●	1 - 5	4 ha	Eenmalig (3)
		H7120 Herstellende hoogvenen	● ● ●	1 - 5		
3	Mo6 Verwerven en vernatten percelen westzijde	H6410 Blauwgraslanden	● ● ●	1 - 5	5 ha	Eenmalig (2)
		H7120 Herstellende hoogvenen	● ● ●	1 - 5		
1	M11 kleinschalig plaggen	H4030 Droge heiden	● ● ●	1 - 5	0,25 ha	Cyclisch (1)
1	M11 kleinschalig plaggen	H4010A Vochtige heiden (hogere zandgronden)	● ● ●	1 - 5	0,26 ha	Cyclisch (1)
1	M11 kleinschalig plaggen	H7150 Pioniervegetaties met snavelbiezen	● ● ●	1 - 5	0,33 ha	Cyclisch (1)
	M12a Bekalken (indien nodig) <i>noodzaak hangt af van bodemchemisch onderzoek</i>	H4010A Vochtige heiden (hogere zandgronden)	● ● ○	1 - 5	0,26 ha	Cyclisch (1)
	M12a Bekalken (indien nodig) <i>noodzaak hangt af van bodemchemisch onderzoek</i>	H7150 Pioniervegetaties met snavelbiezen	● ● ●	1 - 5	0,33 ha	Cyclisch (1)

Kaart	Maatregel	Ten behoeve van		Potentiële effectiviteit *	Respons- tijd (jaar) **	Opp./lengte maatregel	Frequentie uitvoering per (1e, 2e of 3e) tijdvak ***
	M12a Bekalken (indien nodig) <i>noodzaak hangt af van bodemchemisch onderzoek</i>	H4030	Droge heiden	● ● ●	1 - 5	0,25 ha	Cyclisch (1)
	M12b bekalken in zijgebied nader te bepalen afhankelijk van onderzoek M21	H6410	Blauwgraslanden	● ● ●	1 - 5	nog niet bekend	Eenmalig (2,3)
		H6230	Heischrale graslanden	● ● ●	1 - 5		
		H4030	Droge heiden	● ● ●	1 - 5		
	M12b bekalken in zijgebied nader te bepalen afhankelijk van onderzoek M21	H6410	Blauwgraslanden	● ● ●	1 - 5	nog niet bekend	Eenmalig (2,3)
		H6230	Heischrale graslanden	● ● ●	1 - 5		
		H4030	Droge heiden	● ● ●	1 - 5		
1	M13 maaien	H6230	Heischrale graslanden	● ● ○	5 - 10	0,21 ha	Cyclisch (1)
1	M13 maaien	H4030	Droge heiden	● ● ○	1 - 5	0,25 ha	Cyclisch (1)
1	M13 maaien	H6410	Blauwgraslanden	● ● ○	1 - 5	0,4 ha	Cyclisch (1)
1	M13 maaien	H4010A	Vochtige heiden (hogere zandgronden)	● ● ○	1 - 5	0,26 ha	Cyclisch (1)
1	M13 maaien	H7120	Herstellende hoogvenen	● ● ○	1 - 5	44,5 ha	Cyclisch (1)
1	M13 maaien	H3130	Zwakgebufferde vennen	● ● ○	1 - 5	0,1 ha	Cyclisch (1)
1	M14 verwijderen opslag (ingrijpen in successie naar bos)	H7120	Herstellende hoogvenen	● ● ○	1 - 5	44,5 ha	Cyclisch (1)
1	M14 verwijderen opslag (ingrijpen in successie naar bos)	H6230	Heischrale graslanden	● ● ○	1 - 5	0,21 ha	Cyclisch (1)
1	M14 verwijderen opslag (ingrijpen in successie naar bos)	H4030	Droge heiden	● ● ○	1 - 5	0,25 ha	Cyclisch (1)
1	M14 verwijderen opslag (ingrijpen in successie naar bos)	H7110A	Actieve hoogvenen (hoogveenlandschap)	● ● ○	1 - 5	0,1 ha	Cyclisch (1)
1	M14 verwijderen opslag (ingrijpen in successie naar bos)	H4010A	Vochtige heiden (hogere zandgronden)	● ● ○	1 - 5	0,26 ha	Cyclisch (1)

Kaart	Maatregel	Ten behoeve van		Potentiële effectiviteit *	Respons- tijd (jaar) **	Opp./lengte maatregel	Frequentie uitvoering per (1e, 2e of 3e) tijdvak ***
2	M16 Creeren nieuwe standplaatsen door kappen bos (verwijderen opslag om successie terug te zetten) 1-2 are: nader te bepalen op basis van mogelijkheden en M21	H6410	Blauwgraslanden	● ● ●	5 - 10	nog niet bekend	Eenmalig (1)
		H4010A	Vochtige heiden (hogere zandgronden)	● ● ●	5 - 10		
		H6230	Heischrale graslanden	● ● ●	5 - 10		
		H7150	Pioniervegetaties met snavelbiezen	● ● ●	1 - 5		
2	M16 Creeren nieuwe standplaatsen door kappen bos (verwijderen opslag om successie terug te zetten) 1-2 are: nader te bepalen op basis van mogelijkheden en M21	H6410	Blauwgraslanden	● ● ●	5 - 10	nog niet bekend	Eenmalig (1)
		H4010A	Vochtige heiden (hogere zandgronden)	● ● ●	5 - 10		
		H6230	Heischrale graslanden	● ● ●	5 - 10		
		H7150	Pioniervegetaties met snavelbiezen	● ● ●	1 - 5		
2	M16 Creeren nieuwe standplaatsen door kappen bos (verwijderen opslag om successie terug te zetten) 1-2 are: nader te bepalen op basis van mogelijkheden en M21	H4010A	Vochtige heiden (hogere zandgronden)	● ● ●	5 - 10	nog niet bekend	Eenmalig (1)
		H6410	Blauwgraslanden	● ● ●	5 - 10		
		H6230	Heischrale graslanden	● ● ●	5 - 10		
		H7150	Pioniervegetaties met snavelbiezen	● ● ●	1 - 5		
1	M17 Baggeren venbodem	H3130	Zwakgebufferde vennen	● ● ●	< 1	0,1 ha	Cyclisch (1)
1	M18 Verwijderen houtige exoten	H9120	Beuken-eikenbossen met hulst	● ● ○	>= 10	0,85 ha	Cyclisch (1)
	M21 vervolgonderzoek naar situatie zwakgebufferde zone en in beeld brengen hydrologisch functioneren gebied d.m.v. landschapsecologische systeemanalyse	H6410	Blauwgraslanden	-	-	± niet van toepassing	Eenmalig (1)
		H4010A	Vochtige heiden (hogere zandgronden)	-	-		
		H7120	Herstellende hoogvenen	-	-		
		H6230	Heischrale graslanden	-	-		
		H7150	Pioniervegetaties met snavelbiezen	-	-		
		H4030	Droge heiden	-	-		
		H91EoC	Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	-	-		
	M22 onderzoek naar trend in oppervlakte en kwaliteit	H91EoC	Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	-	-	20,1 ha	Eenmalig (1)
	M22 onderzoek naar trend in oppervlakte en kwaliteit	H7150	Pioniervegetaties met snavelbiezen	-	-	0,33 ha	Eenmalig (1)
	M23 onderzoek naar mogelijkheden begrazing	H4010A	Vochtige heiden (hogere zandgronden)	-	-	0,26 ha	Eenmalig (1)
	M23 onderzoek naar mogelijkheden begrazing	H7120	Herstellende hoogvenen	-	-	44,5 ha	Eenmalig (1)

Kaart	Maatregel	Ten behoeve van		Potentiële effectiviteit *	Respons- tijd (jaar) **	Opp./lengte maatregel	Frequentie uitvoering per (1e, 2e of 3e) tijdvak ***
-------	-----------	-----------------	--	----------------------------------	-------------------------------	--------------------------	--

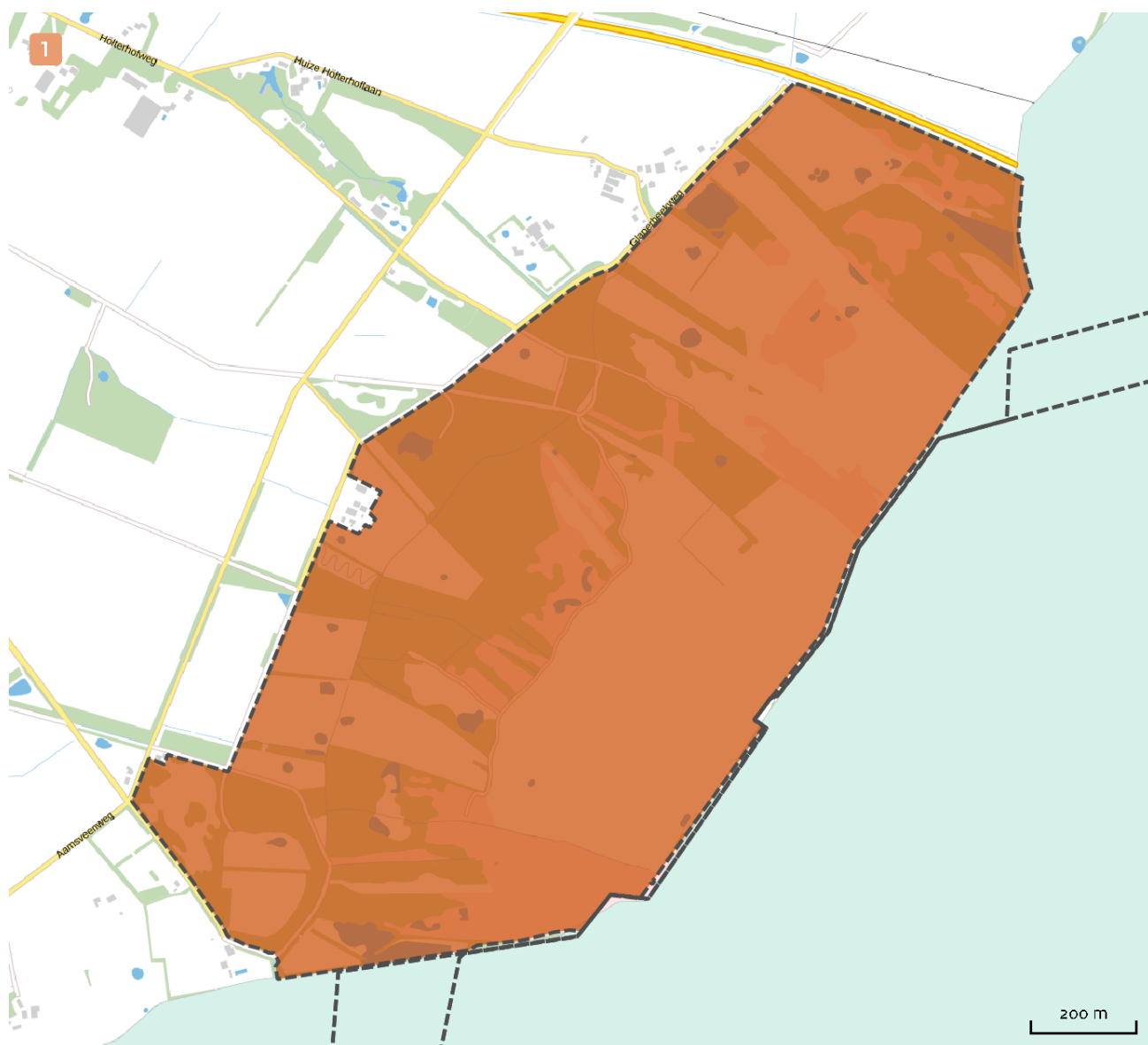
	M23 onderzoek naar mogelijkheden begrazing	H4030	Droge heiden	-	-	0,25 ha	Eenmalig (1)
--	--	-------	--------------	---	---	---------	--------------

*
 klein
 matig
 groot

** De responstijd is de tijd waarvan verwacht wordt dat de maatregel effect zal hebben:
 < 1 jr; 1 tot 5 jr; 5 tot 10 jr; 10 jr of langer

*** De frequentie, per tijdvak van zes jaar, is eenmalig of cyclisch

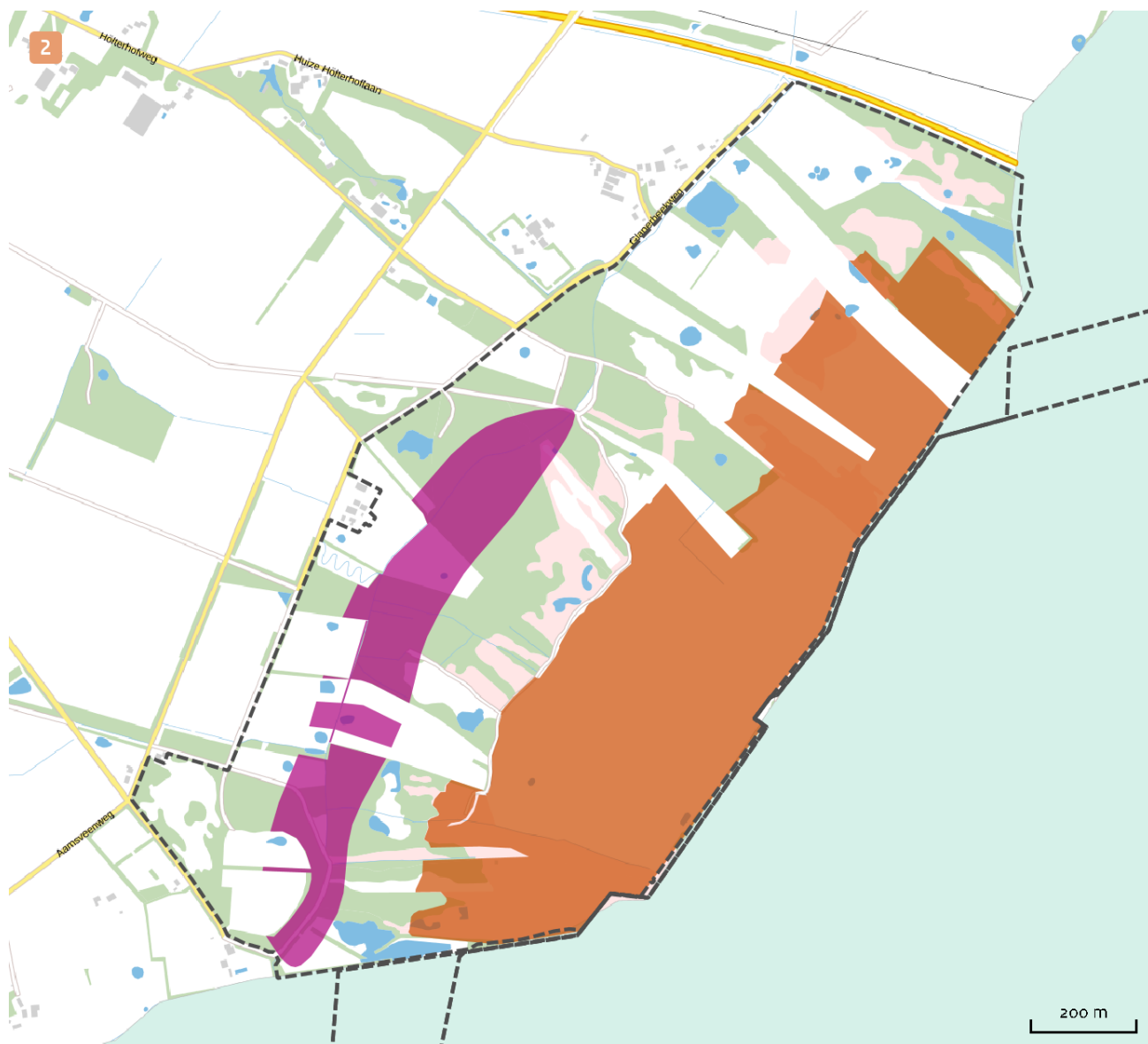
Maatregelkaart 1

Herstelmaatregelen

● M13 maaien (H6230)	● M11 kleinschalig plaggen (H7150)
● M14 verwijderen opslag (ingrijpen in successie naar bos) (H4030)	● M13 maaien (H4030)
● M13 maaien (H6410)	● M13 maaien (H4010A)
● M14 verwijderen opslag (ingrijpen in successie naar bos) (H7120)	● M14 verwijderen opslag (ingrijpen in successie naar bos) (H6230)
● M14 verwijderen opslag (ingrijpen in successie naar bos) (H4010A)	● M17 Baggeren venbodem (H3130)
● M11 kleinschalig plaggen (H4010A)	● M11 kleinschalig plaggen (H4030)
● M18 Verwijderen houtige exoten (H9120)	● M13 maaien (H3130)
● M14 verwijderen opslag (ingrijpen in successie naar bos) (H7110A)	● M13 maaien (H7120)

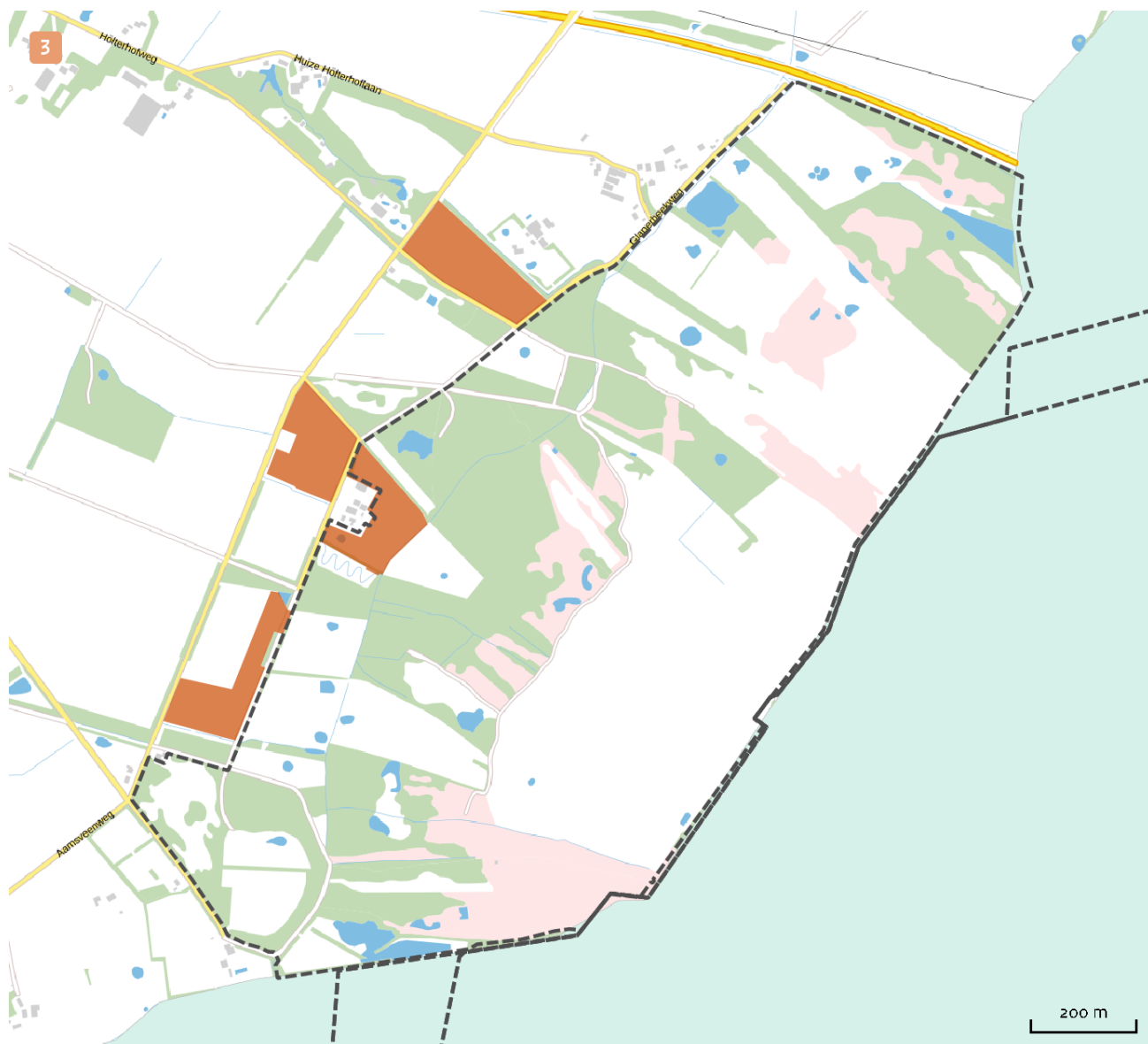
Maatregelkaart 2

Herstelmaatregelen

- M05 Detailmaatregelen hoogveen: o.a. lekkende compartimenten herstellen, afronden, compartimentering, peilfluctuaties verminderen, aanwezige detailontwatering dempen (H7120)
- M16 Creëren nieuwe standplaatsen door kappen bos (verwijderen opslag om successie terug te zetten) (H6410, H4010A, H6230, H7150)
- M16 Creëren nieuwe standplaatsen door kappen bos (verwijderen opslag om successie terug te zetten) (H6410, H4010A, H6230, H7150)
- M16 Creëren nieuwe standplaatsen door kappen bos (verwijderen opslag om successie terug te zetten) (H6410, H4010A, H6230, H7150)

Maatregelkaart 3

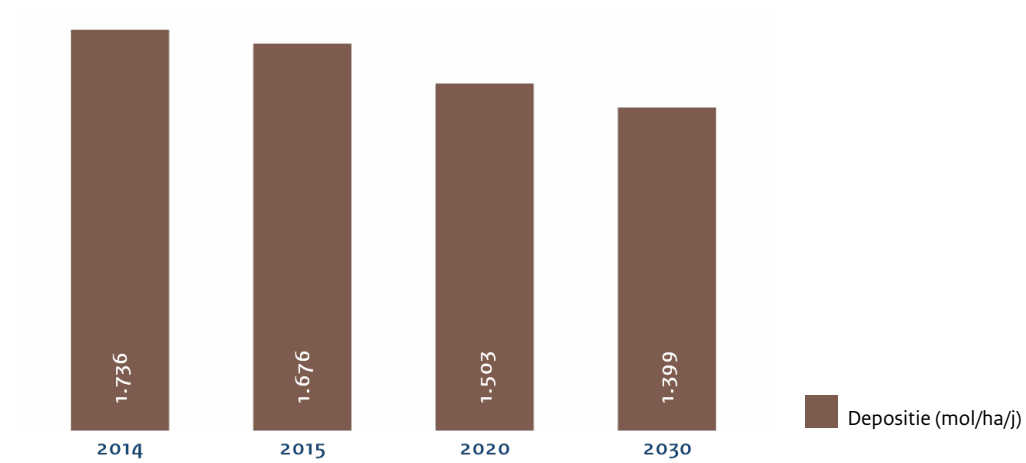

Herstelmaatregelen

Mo6 Verwerven en vernatten percelen westzijde (H6410,H7120)

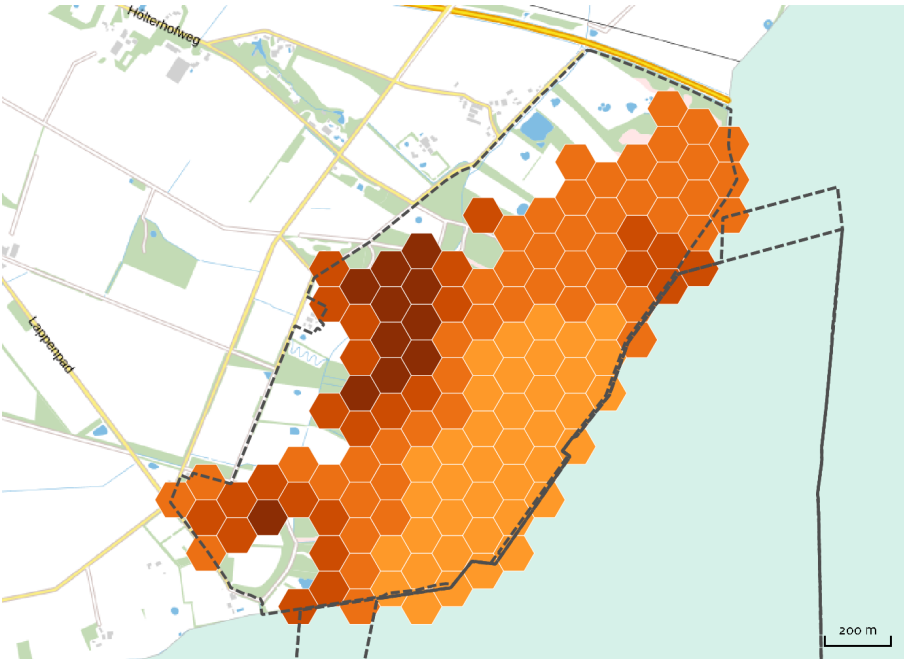
Mo6 Verwerven en vernatten percelen westzijde (H6410,H7120)

Ontwikkeling van de stikstofdepositie

Ruimtelijke verdeling van de depositie

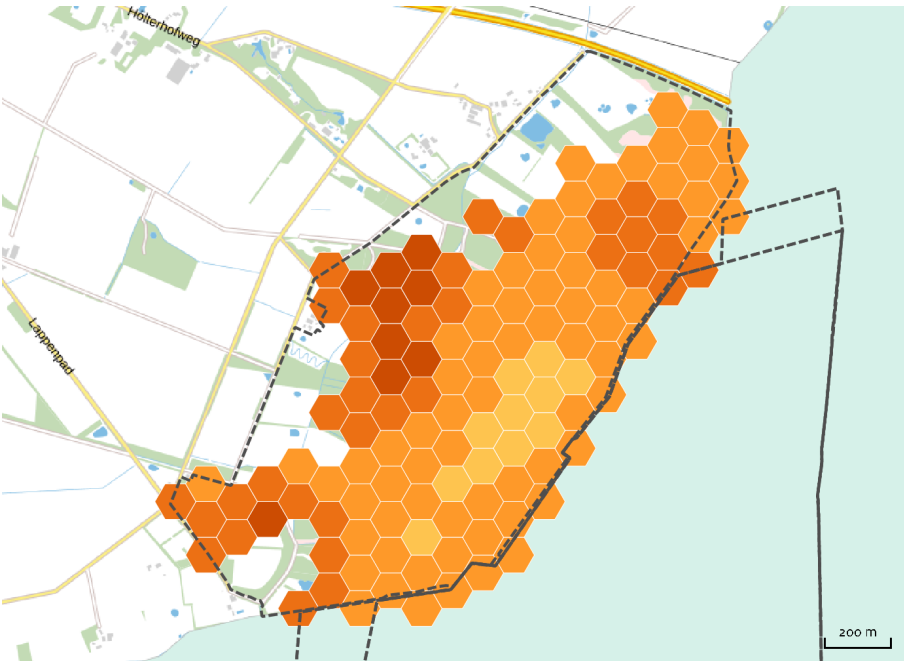
Referentiejaar (2014)

Depositie in mol/ha/j
tussen haakjes aantal hectares

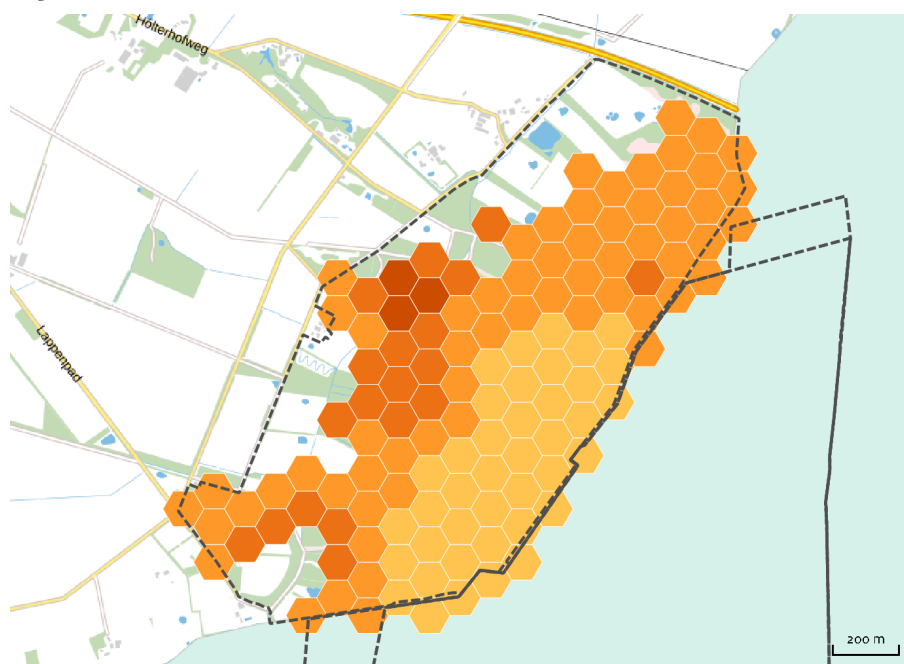
- <= 700 (0)
- 700 - 1000 (0)
- 1000 - 1300 (0)
- 1300 - 1600 (39)
- 1600 - 1900 (49)
- 1900 - 2200 (25)
- > 2200 (11)

2020

- <= 700 (0)
- 700 - 1000 (0)
- 1000 - 1300 (11)
- 1300 - 1600 (70)
- 1600 - 1900 (34)
- 1900 - 2200 (9)
- > 2200 (0)

2030

Depositie in mol/ha/j
tussen haakjes aantal hectares

- <= 700 (0)
- 700 - 1000 (0)
- 1000 - 1300 (40)
- 1300 - 1600 (62)
- 1600 - 1900 (19)
- 1900 - 2200 (3)
- > 2200 (0)

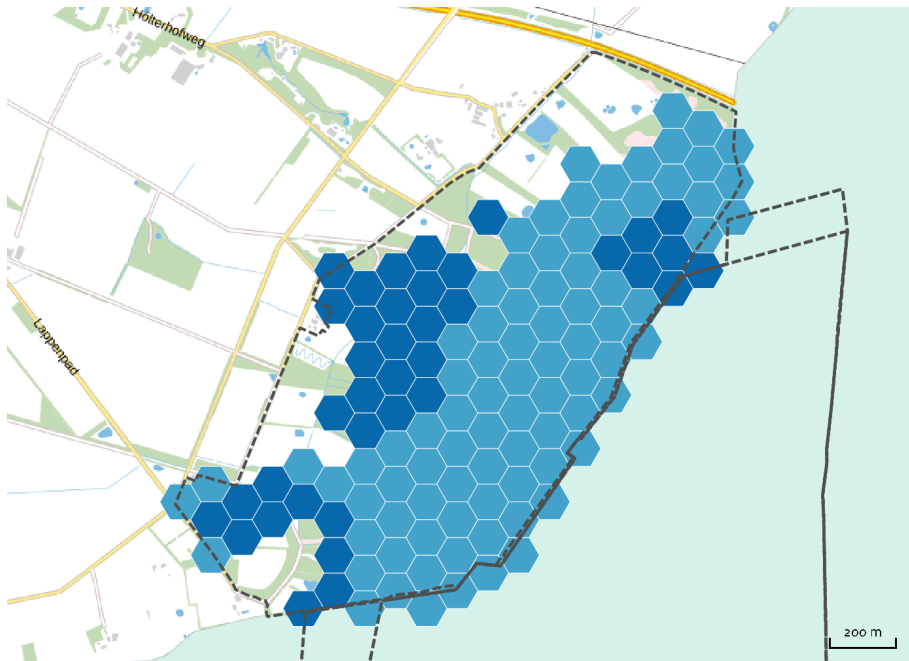
Depositie per habitatype

Habitat		Jaar	Gemiddelde (mol/ha/j)	10 percentiel (mol/ha/j)	90 percentiel (mol/ha/j)
H3130	Zwakgebufferde vennen	2014	2.248	2.178	2.241
		2015	2.167	2.101	2.160
		2020	1.939	1.882	1.933
		2030	1.818	1.765	1.813
H4010A	Vochtige heiden (hogere zandgronden)	2014	1.917	1.841	2.080
		2015	1.850	1.778	2.007
		2020	1.665	1.600	1.801
		2030	1.553	1.491	1.686
H4030	Droge heiden	2014	1.730	1.738	1.846
		2015	1.671	1.679	1.783
		2020	1.504	1.511	1.602
		2030	1.398	1.405	1.493
H6230vka	Heischrale graslanden, vochtig kalkarm	2014	1.972	1.975	2.008
		2015	1.903	1.905	1.938
		2020	1.705	1.707	1.735
		2030	1.592	1.594	1.621
H6410	Blauwgraslanden	2014	1.982	1.875	2.136
		2015	1.914	1.811	2.062
		2020	1.716	1.628	1.842
		2030	1.603	1.518	1.723
H7110A	Actieve hoogvenen (hoogveenlandschap)	2014	1.519	1.519	1.519
		2015	1.467	1.467	1.467
		2020	1.320	1.320	1.320
		2030	1.225	1.225	1.225
H7120ah	Herstellende hoogvenen, actief hoogveen	2014	1.687	1.496	2.010
		2015	1.628	1.444	1.939
		2020	1.462	1.299	1.734
		2030	1.360	1.204	1.621
ZGH7120ah	Herstellende hoogvenen, actief hoogveen	2014	1.745	1.705	1.825
		2015	1.685	1.646	1.761
		2020	1.515	1.480	1.581
		2030	1.410	1.376	1.473
H7150	Pioniervegetaties met snavelbiezen	2014	1.865	1.841	1.944
		2015	1.801	1.779	1.877
		2020	1.622	1.603	1.688
		2030	1.512	1.494	1.575
H9120	Beuken-eikenbossen met hulst	2014	2.237	1.954	2.482
		2015	2.157	1.887	2.392
		2020	1.928	1.692	2.133
		2030	1.802	1.579	1.993
H91EoC	Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	2014	2.245	1.810	2.445
		2015	2.164	1.747	2.356
		2020	1.933	1.570	2.100
		2030	1.806	1.463	1.962

Habitat		Jaar	Gemiddelde (mol/ha/j)	10 percentiel (mol/ha/j)	90 percentiel (mol/ha/j)
ZGHg1EoC	Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	2014	2.264	1.998	2.483
		2015	2.182	1.929	2.393
		2020	1.949	1.727	2.134
		2030	1.822	1.613	1.994

Depositiedaling

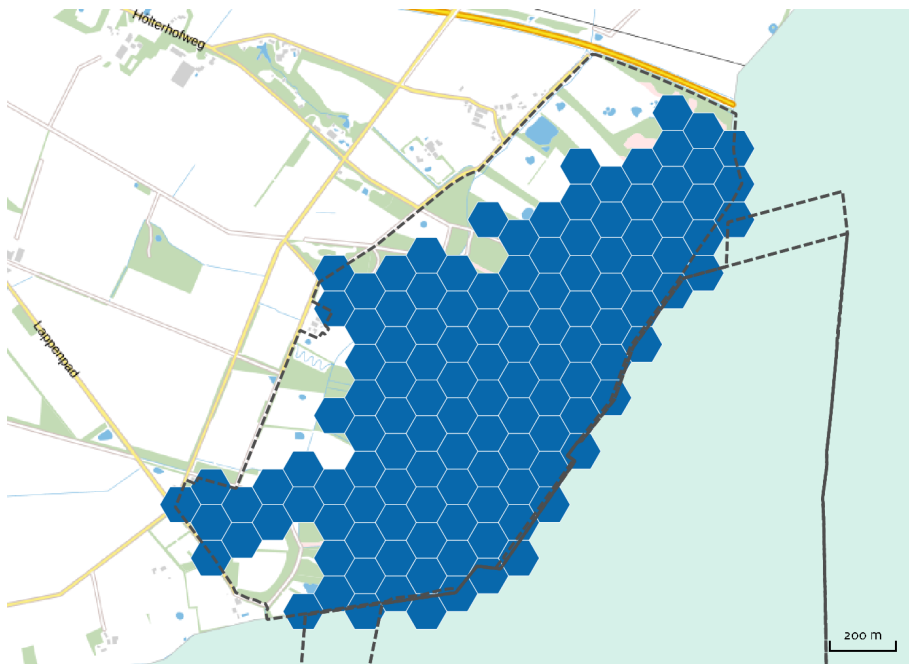
2014 - 2020

Depositiedaling in mol/ha/j
tussen haakjes aantal hectares

- 0 - 50 (0)
- 50 - 100 (0)
- 100 - 175 (0)
- 175 - 250 (86)
- > 250 (38)

2014 - 2030

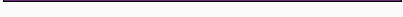
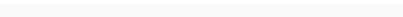

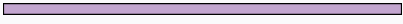
- 0 - 50 (0)
- 50 - 100 (0)
- 100 - 175 (0)
- 175 - 250 (0)
- > 250 (124)

Depositiedaling per habitatype

Habitat		Jaar	Gemiddelde (mol/ha/j)	10 percentiel (mol/ha/j)	90 percentiel (mol/ha/j)
H3130	Zwakgebufferde vennen	2015	81	78	81
		2020	309	297	308
		2030	429	414	428
H4010A	Vochtige heiden (hogere zandgronden)	2015	66	63	73
		2020	252	241	280
		2030	364	350	395
H4030	Droge heiden	2015	59	59	64
		2020	225	227	245
		2030	331	333	353
H6230vka	Heischrale graslanden, vochtig kalkarm	2015	69	69	70
		2020	267	268	272
		2030	380	381	387
H6410	Blauwgraslanden	2015	68	64	74
		2020	267	248	294
		2030	380	357	412
H7110A	Actieve hoogvenen (hoogveenlandschap)	2015	52	52	52
		2020	199	199	199
		2030	294	294	294
H7120ah	Herstellende hoogvenen, actief hoogveen	2015	59	52	72
		2020	226	198	282
		2030	328	292	393
ZGH7120ah	Herstellende hoogvenen, actief hoogveen	2015	60	58	64
		2020	230	221	243
		2030	335	327	350
H7150	Pioniervegetaties met snavelbiezen	2015	64	63	67
		2020	243	239	257
		2030	353	347	369
H9120	Beuken-eikenbossen met hulst	2015	80	67	90
		2020	309	262	349
		2030	435	375	489
H91EoC	Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	2015	81	63	89
		2020	312	240	344
		2030	439	347	483
ZGH91EoC	Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	2015	81	69	90
		2020	315	270	350
		2030	442	384	489

Stikstofoverbelasting per habitatype

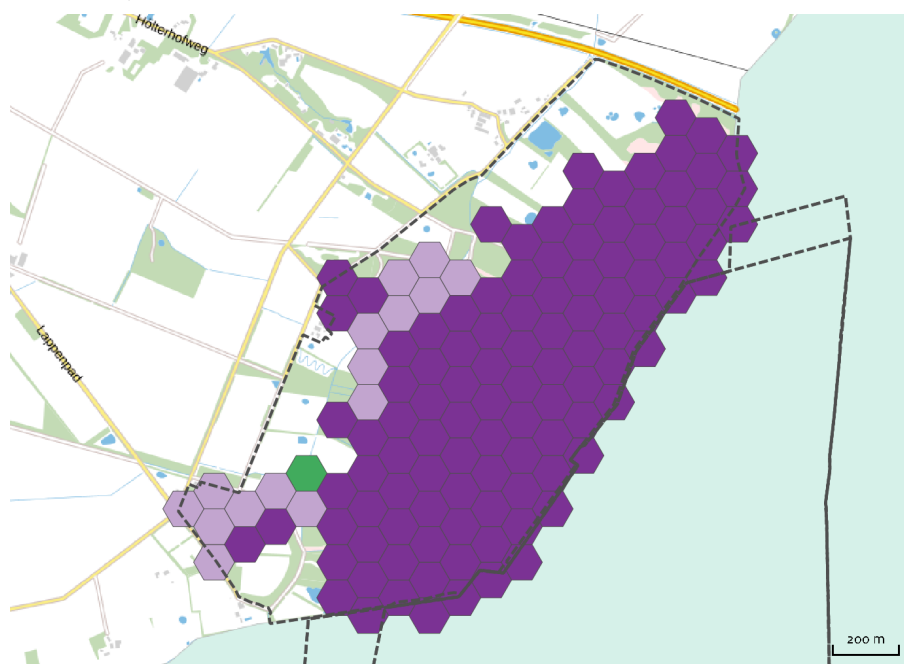
Habitat		Relevant (ingetekend)	Relevant (gekarteed)	KDW	Stikstofbelasting ten opzichte van KDW		Aandeel overbelast
H3130	Zwakgebufferde vennen	< 1,0 ha	< 1,0 ha	571	2014		100%
					2015		100%
					2020		100%
					2030		100%
H4010A	Vochtige heiden (hogere zandgronden)	< 1,0 ha	< 1,0 ha	1.214	2014		100%
					2015		100%
					2020		100%
					2030		100%
H4030	Droge heiden	< 1,0 ha	< 1,0 ha	1.071	2014		100%
					2015		100%
					2020		100%
					2030		100%
H623ov ka	Heischrale graslanden, vochtig kalkarm	< 1,0 ha	< 1,0 ha	714	2014		100%
					2015		100%
					2020		100%
					2030		100%
H6410	Blauwgraslanden	< 1,0 ha	< 1,0 ha	1.071	2014		100%
					2015		100%
					2020		100%
					2030		100%
H7110A	Actieve hoogvenen (hoogveenlandschap)	< 1,0 ha	< 1,0 ha	500	2014		100%
					2015		100%
					2020		100%
					2030		100%
H7120ah	Herstellende hoogvenen, actief hoogveen	46,9 ha	44,5 ha	500	2014		100%
					2015		100%
					2020		100%
					2030		100%
H7150	Pioniervegetaties met snavelbiezen	< 1,0 ha	< 1,0 ha	1.429	2014		100%
					2015		100%
					2020		100%
					2030		100%
H9120	Beuken-eikenbossen met hulst	< 1,0 ha	< 1,0 ha	1.429	2014		100%
					2015		100%
					2020		100%
					2030		100%
H91EoC	Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	2,0 ha	2,0 ha	1.857	2014		84%
					2015		84%
					2020		71%
					2030		29%

Habitat		Relevant (ingetekend)	Relevant (gekarteerd)	KDW	Stikstofbelasting ten opzichte van KDW		Aandeel overbelast
ZGH712 oah	Herstellende hoogvenen, actief hoogveen	< 1,0 ha	< 1,0 ha	500	2014		100%
					2015		100%
					2020		100%
					2030		100%
ZGH91E oC	Vochtige alluviale bossen (beekbegeleidende bossen)	1,0 ha	< 1,0 ha	1.857	2014		100%
					2015		100%
					2020		82%
					2030		27%

- Geen stikstofprobleem
- Evenwicht
- Matige overbelasting
- Sterke overbelasting

Ruimtelijk beeld van de stikstofoverbelasting

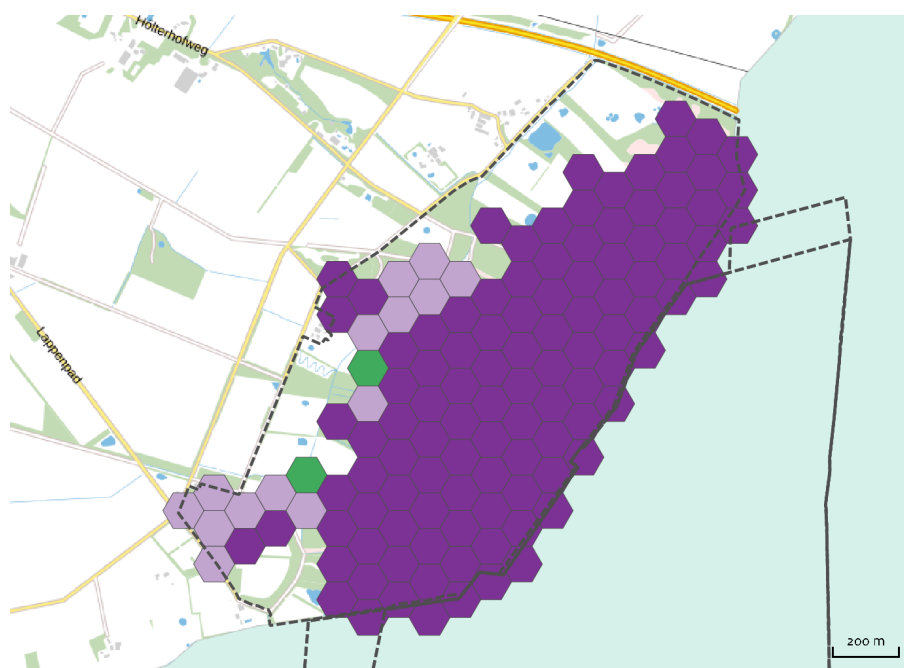
Referentiejaar (2014)

Mate van overbelasting
tussen haakjes aantal hectares

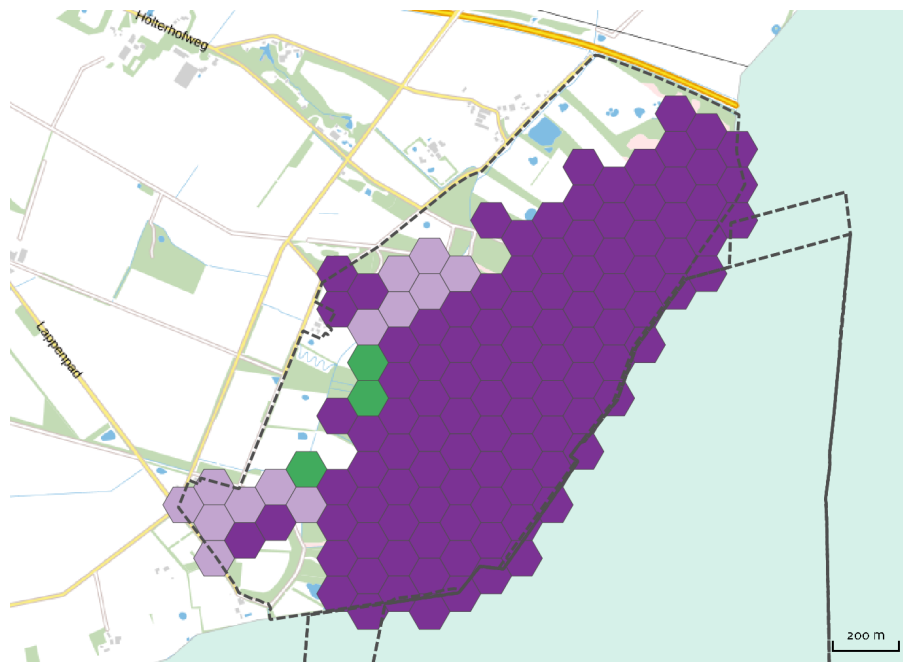
- Geen stikstofprobleem (1)
- Evenwicht (0)
- Matige overbelasting (15)
- Sterke overbelasting (107)

2020

- Geen stikstofprobleem (2)
- Evenwicht (0)
- Matige overbelasting (14)
- Sterke overbelasting (107)

2030

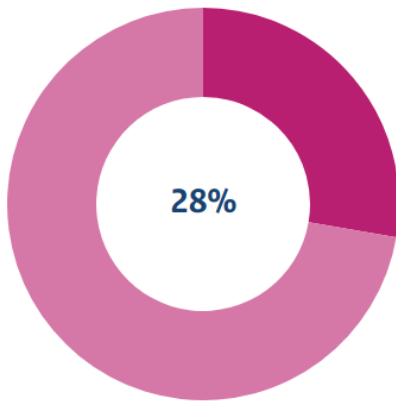
Mate van overbelasting
tussen haakjes aantal hectares

- Geen stikstofprobleem (3)
- Evenwicht (0)
- Matige overbelasting (13)
- Sterke overbelasting (107)

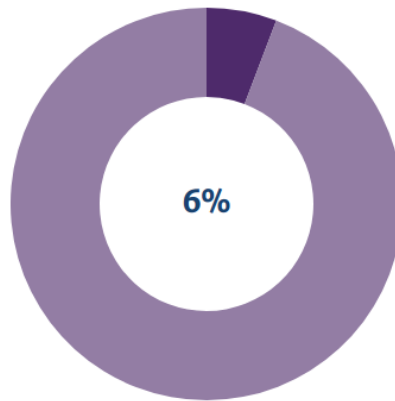
Benuttingsgraad depositieruimte*

Aamsveen

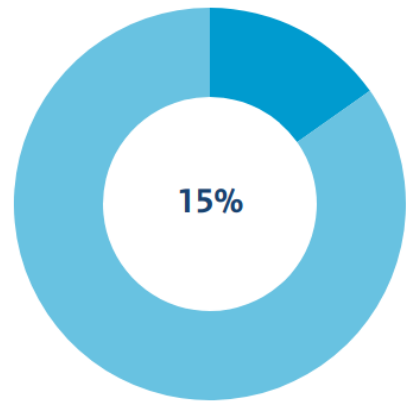
Bron: AERIUS

Vergunningen

Prioritaire projecten

Meldingen

* De som van alle voor ontwikkelingsruimte relevante hectares in het gebied.

Data: 1 juli 2015 tot 1 januari 2018

Voortgang herstelmaatregelen

Aamsveen

Bron: AERIUS

Maatregel	Uiterste datum afronding	Voortgang	Prognose
0167 M14 verwijderen opslag (ingrijpen in successie naar bos) (H7120)	30 juni 2021		0%
0168 M14 verwijderen opslag (ingrijpen in successie naar bos) (H6230)	30 juni 2021		0%
0185 M11 kleinschalig plaggen (H4030)	30 juni 2021		0%
0226 M22 onderzoek naar trend in oppervlakte en kwaliteit (H91E0C)	30 juni 2021		0%
0244 M22 onderzoek naar trend in oppervlakte en kwaliteit (H7150)	30 juni 2021		0%
0369 M11 kleinschalig plaggen (H4010A)	30 juni 2021		0%
0484 M16 Creeren nieuwe standplaatsen door kappen bos (verwijderen opslag om successie terug te zetten) (H7150)	30 juni 2021		0%
0546 M13 maaien (H6230)	30 juni 2021		0%
0585 M16 Creeren nieuwe standplaatsen door kappen bos (verwijderen opslag om successie terug te zetten) (H4010A)	30 juni 2021		0%
0835 M13 maaien (H4030)	30 juni 2021		0%
1016 M23 onderzoek naar mogelijkheden begrazing (H4010A)	30 juni 2021		0%
1028 M13 maaien (H6410)	30 juni 2021		0%

1081 M18 Verwijderen houtige exoten (H9120)	30 juni 2021	 	0%
1428 M16 Creeren nieuwe standplaatsen door kappen bos (verwijderen opslag om successie terug te zetten) (H6230,H6410)	30 juni 2021	 	0%
1448 M23 onderzoek naar mogelijkheden begrazing (H7120)	30 juni 2021	 	0%
1578 M21 vervolgonderzoek naar situatie zwakgebufferde zone en in beeld brengen hydrologisch functioneren gebied d.m.v. landschapsecologische systeemanalyse (H4010A,H4030,H6230,H6410,H7120,H7150,H91E0C)	30 juni 2021	 	100%
1676 M17 Baggeren venbodem (H3130)	30 juni 2021	 	0%
1828 M13 maaian (H4010A)	30 juni 2021	 	0%
1859 M14 verwijderen opslag (ingrijpen in successie naar bos) (H4030)	30 juni 2021	 	0%
1973 M12a Bekalken (indien nodig) (H4010A)	30 juni 2021	 	0%
2036 M23 onderzoek naar mogelijkheden begrazing (H4030)	30 juni 2021	 	0%
2077 M04 Inmeten Glanerbeek en drie zijsloten westzijde om mogelijkheden voor verondiepen (zij) waterlopen te onderzoeken (H4010A,H6230,H6410,H7150,H91E0C)	30 juni 2021	 	0%
2237 M12a Bekalken (indien nodig) (H7150)	30 juni 2021	 	0%
2332 M12a Bekalken (indien nodig) (H4030)	30 juni 2021	 	0%
2428 M14 verwijderen opslag (ingrijpen in successie naar bos) (H7110A)	30 juni 2021	 	0%
2654 M13 maaian (H7120)	30 juni 2021	 	0%

2676 M05 Detailmaatregelen hoogveen: o.a. lekkende compartimenten herstellen, afronden compartimentering, peilfluctuaties verminderen, aanwezige detailontwatering dempen (H7120)	30 juni 2021	 	0%
2716 M04 Inmeten Glanerbeek en drie zijsloten westzijde om mogelijkheden voor verondiepen (zij) waterlopen te onderzoeken (H4010A,H6230,H6410,H7150,H91E0C)	30 juni 2021	 	0%
2760 M14 verwijderen opslag (ingrijpen in successie naar bos) (H4010A)	30 juni 2021	 	0%
2787 M11 kleinschalig plaggen (H7150)	30 juni 2021	 	0%
2811 M13 maaien (H3130)	30 juni 2021	 	0%

- Afgerond
- Prognose tijdig gereed
- Prognose tijdigheid onder druk
- Prognose niet tijdig gereed
- Prognose onbekend
- Indicatie percentage uitvoering in het veld

Beschikbaar maken financiering	Moet nog beginnen
Beschikbaar maken van grond	Gestart
Formele besluitvorming	Afgerond
Vergunningen	Niet van toepassing
Inhoudelijke voorbereiding	Voortgang onbekend
Praktische voorbereiding	
Uitvoering	
Gereed verklaren	

Alle kaarten in deze rapportage zijn digitaal
beschikbaar in AERIUS Monitor: <http://monitor.aerius.nl/monitor/>

Dit is een uitgave van:

Het PAS-bureau - onderdeel van BIJ12
In samenwerking met het RIVM

PAS-bureau

Leidseveer 2
3511 SB Utrecht

www.bij12.nl

Juli 2018